

Bestiari

Josep Carner

<https://bestiari.newcat.eu/#abelles>

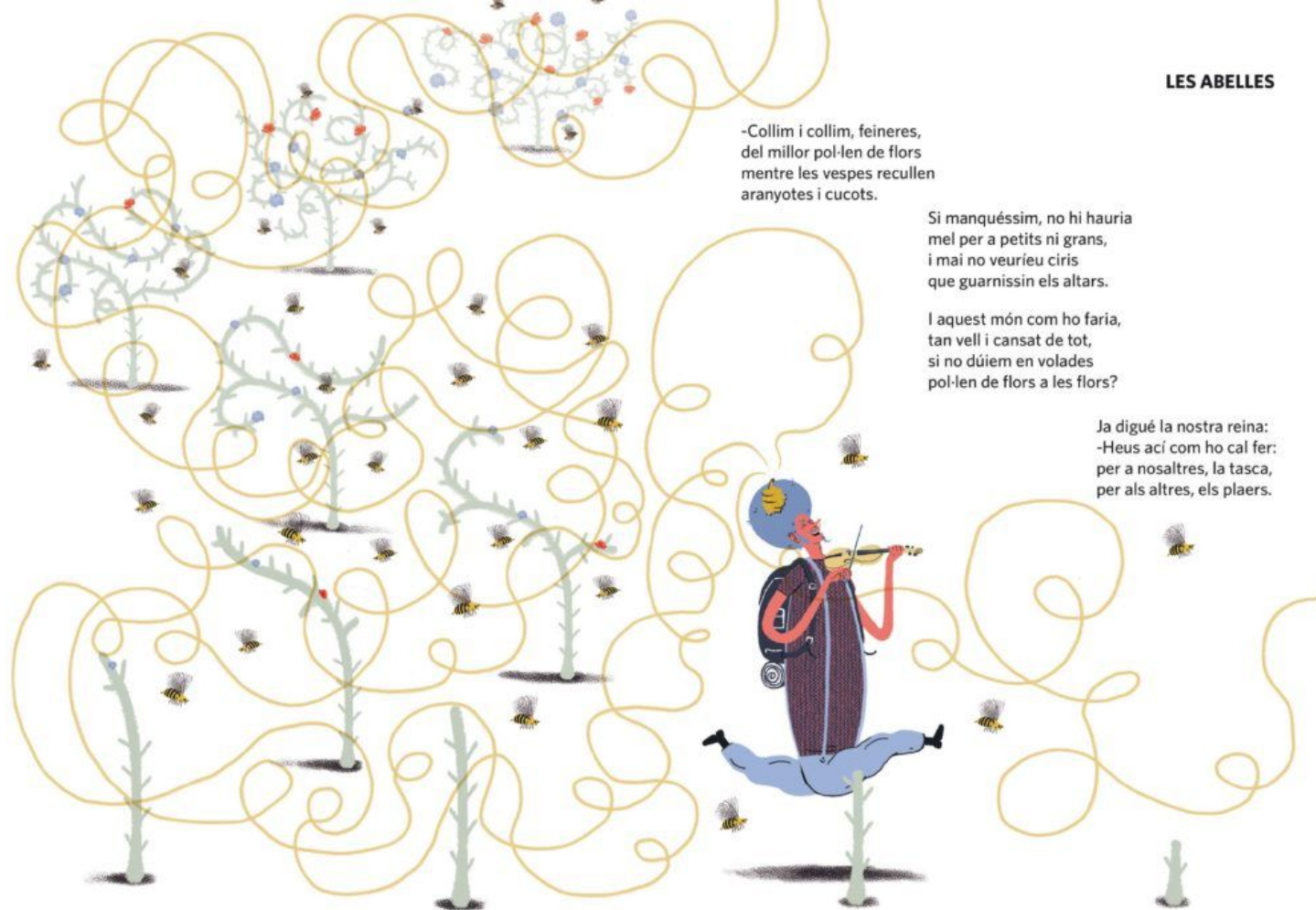
LES ABELLES

-Collim i collim, feineres,
del millor pol·len de flors
mentre les vespes recullen
aranyotes i cucots.

Si manquéssim, no hi hauria
mel per a petits ni grans,
i mai no veurieu ciris
que guarnissin els altars.

I aquest món com ho faria,
tan vell i cansat de tot,
si no dúiem en volades
pol·len de flors a les flors?

Ja digué la nostra reina:
-Heus ací com ho cal fer:
per a nosaltres, la tasca,
per als altres, els plaers.

EL CARGOL

—Tinc banyes que no fereixen,
menjo tant de verd com puc
i, com una joia viva,
porto un estoig al damunt.

Temo sabates distretes
i peus feixucs o ferrats
que sabrien esclafar-me
damunt la pols o l'herbam.

I quan sento criatures
que a la voreta o de lluny
canten un: «Cargol, treu banya!»
mig em moro de poruc.

EL COLOM

-Els coloms, de tan polits,
cridem menys que les cucales.
Tenim peuetes molt petits
i el que fa goig són les ales.

Si em causa desassossec
la més gentil de la colla,
li faig una pessigolla
amb la punteta del bec.

Segons un plàcid costum,
gent d'entre mar i muntanya
van donant tombs a una canya
perquè volem en la llum.

Pobres homes vanitosos!
Jo sé que en els vostres tombs
és només veient coloms
que heu après d'ésser
amorosos.

EL DRAC

-És la primera vegada
que ataco un erro molt vell:
no he mai topat un Sant Jordi
ni mai tastat un anyell,

ni he volat damunt les serres
ni he fet cap mort ni ferit,
per la raó, tan senzilla,
de no haver mai existit.

Capireu que no tinc culpa
ni em sabríeu condemnar
si un poruc va somiar-me
i un pintor se'm va empecar.

I vegeu si en són d'estranyes
les manies d'un boirós;
com em reca de no veure'm
com em veien els pintors!

METAMORFOSI DE L'ERUGA

-Si a mi, l'eruga avorrida,
per sol fàstic se'm perdona,
després, en segona vida,
la gent, mig esbalaida,
em trobarà papallona.

-Em diran que jugo i salto
i dels arbres hec la fruita;
que he nat felix i golut
i d'orelles molt menudes.
Sé que no sóc important
ni amb fama reconeguda,
però, tanmateix, ningú
dirà que no porto cua.

UN ALTRE ESQUIROL

Alegre i esparpillat
salto i corro tot el dia;
llum i oreig em fan felix
i el brancam és mitja vida;

munto i hec tres berenars
de fruita de la més fina,
que en aquest món el que cal
és tast i bellugadissa.

-Sóc un ocell amigable,
un ocell sempre content;
fins i tot, quan era lliure,
anava prop de la gent.

L'ESTORNELL

I la pobrissona gàbia
que m'hagué de captivar,
m'ha valgut una alegria
que és aprendre a cantar.

Sóc elegant, o m'ho sembla,
castany al temps hivernenc
i, a l'estiu, d'un fosc verdívol
esquitxat d'un blanc groguenc.

Jo voldria que a la terra
no hi hagués mai qui patís,
que tothom fos gent amiga
i que ningú no envellís.

EL FÈNIX

—La gent antiga d'Egipte
em creia l'ocell més bell,
el que mai no moriria,
el sol mateix, fet ocell.

Qui-sap-la gent m'invocava
en un temple tot daurat;
ells deien: «Si mor un dia,
tornarà ressuscitat».

Mai ningú pogué sotjar-me
ni topar-me en un cantó;
i és que s'havia fet córrer
que era existent, i no en só.

Ara m'esmenta un poeta
quan ja no es parla de mi.
Potser jo, si us el creguéssiu,
arribaria a existir.

LES FORMIGUES

-Més que molta gent que tresca,
som poble civilitzat;
sota terra o entre fustes
vivim en comunitat.

Als mascles se'ls veuen ales,
prestigis poc duradors;
d'ales gaudeixen les reines...
fins que ja se'ls hagin fos.

En terra com entre fustes
duent ales o minvats,
som, en lloc d'incerta colla,
països organitzats;

tenim -bo i dissimulant-ho
als estúpids, als dolents-
col·legis per a xicalla
i magatzem d'aliments.

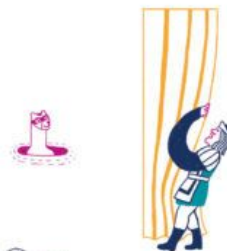
Si hi ha sol, fem passejades
i si plou, restem al cau:
no podríem viure sense
terra amiga ni cel blau.

LA FURA

Una fura, bona fura
de cos groc o de cos blanc,
fura, fura per natura:
es pot dir que ho té a la sang.

No es conhorta del que mira;
flaira, flaira, el cap estira
i sotmet a nous perills
força rates i conills.

I lluny d'ella, amb melangia
i amb el cap humil i cot
savi i rei diuen tot dia:
-Qui pogués furar-ho tot!

EL GALL VEÍ

—Captiu entre filferros
o lliure de trescar,
desperto cada dia
el sol, a fe de gall.

La fosca, al cel, s'aprима;
la mar va clarejant.
Una rata-pinyada
pertot sembla topar.

Ja l'òliba feixuga
trobà l'amagatall.
I ja els cavalls renillen,
es baden finestral
i passen orenetes
pel cel assolellat.

LA GARSA

—Contempleu la gentilesa
de l'ocell camallargat;
tots alaben l'elegància
del meu negrenc irisat.

¿Què em plau més? Anar a les cambres,
sense fressa pel camí,
on la gent encara dormi
o es distreguin al jardí.

M'atreuen cases desertes
on suau, amb pas lleuger,
prenc cosetes perquè lluen:
un tresor que al niu duré.

Si volo a ciutat, en torno
amb joietes d'allà baix,
és millor que les contempli
una garxa que un calaix.

EL GAT

-Amb diferents matisos
d'ira o de goig, arreu
el meu instint modula
el mèu o el marramèu.

El mèu encara tímid
suplica a un d'atansat;
hi ha un mèu de la tendresa
i un mèu d'exasperat.

I si un mèu-mèu pidola
a mig camí dels plors,
un marrramèu imposa,
irat, el cos a cos.

EL GRILL

-Em plau d'ésser vora l'home;
sóc veí seu molt antic;
tafanejo vora els marges
i és de pau el meu xerric.

Tot sovint, d'una aigua fresca
vora el regueró m'estic;
m'enamora l'estelada,
i ella, ¿escolta el que li dic?

Bona ànima que em somrigui
m'ha pagat tot el fatic;
xerricant, faig a qui trobo;
-No m'esclafis; só un amic-.

Val a dir-ho: de vegades,
sense cap projecte inic,
m'acosto a la llar de l'home
i és per escalfar-me un xic.

Clar de lluna, boira fina,
si só lleig i no só ric,
la veu meva us acompanya;
i, al que deia, poso pic.

Ric, ric,
el que us deia és un nyic nyic;
ric, ric,
ai, amic,
m'entristeixo si no ho dic.

DITA D'UN LIRÓ

D'una parella de nyicris
hagué de néixer el liró;
de nous i aglans s'alimenta
el cuallarg petitó.

Diu al fred, que se li atansa:
-Oh, que esparverat estic!
poc sabia dur bufanda
ni posar-me cap abric.

Jo faré la gran dormida,
fins que el sol escalfarà,
al fons d'una foradada
que, a mig fer, se'n van estar.

I ara sentiu-me, burletes:
el món, no fóra millor
si ximplés, bergants i lladres,
dorressin com el liró?

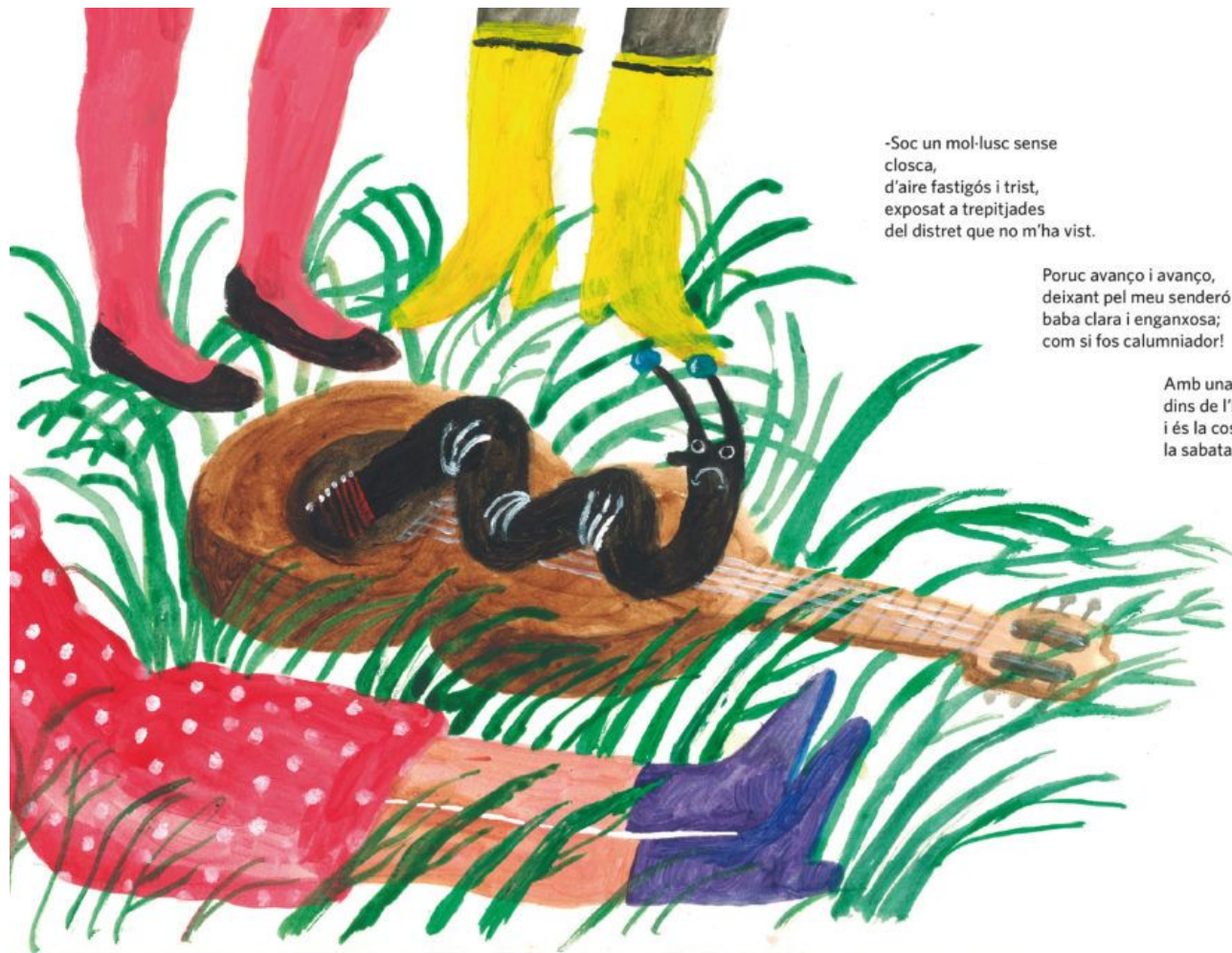

EL LLIMAC

-Soc un mol·lusc sense
closca,
d'aire fastigós i trist,
exposat a trepitjades
del distret que no m'ha vist.

Poruc avanço i avanço,
deixant pel meu senderó
baba clara i enganxosa;
com si fos calumniador!

Amb una mena d'angúnia
dins de l'herba jugo a fet;
i és la cosa que més temo
la sabata d'un distret.

LA LLUERNA

-El meu marit, que té ales,
fuig de la pols i del fum;
jo, que només m'arrossego,
en nit entrada, faig llum.

Si cada dia m'oblida,
l'enlluerno cada nit;
si no em destria en la fosca,
faig llum i ve tot seguit.

Ah! ma llum és tan lloada
que a qualsevol de sobtat
per una llum poderosa,
li diuen *enlluernat*.

Però ja ningú no es paga
del que li hagi dat el cel.
Ésser lluern, lluern...
Qui pogués ésser un estel!

LA MOSCA

—No caldrà pas que m'entabanin
dient-me: «Calla, aparta't, jeu».
Per a ficar-me a tot arreu,
no caldrà mai que m'ho demanin:
us vaig al nas i allà on suqueu.

I ara afegeixo als estordits:
«Jo vull la llum, dies i nits;
i així el remei contra les mosques
serà quedar-vos a les fosques...
en companyia dels mosquits».

L'ÒLIBA

—Mon cap és ample i rodó,
mos ulls fixos i mirant
negra nit a llur davant,
com llegint en la foscor.

És quan tothom sigui al llit
que fixo més la mirada;
invisible a la gentada,
m'entenc jo sola amb la nit.

D'immòbil, muda apariència,
d'aire sever, taciturn,
jutjo cada consciència,
entenc cada plany nocturn.

«Ets pregona: cosa entesa»,
així un lloro em va parlar;
«hom creurà en ta saviesa
mentre sàpigues callar».

DIU LA PAPALLONA

-Papallona encisadora,
jo, lleugera i voladora,
tendrament, en dia bo,
vaig de l'una a l'altra flor.

Com a il·lusió tan bella,
cal no haver-me; fóra un crim.
Per als ulls só meravella
i, dins una mà, polsim.

EL PASSERELL

-Só negre i amb tocs vermells,
encuriosit del que passa;
tant me plau veure soldats
com les rues o les balles.

Aprenc a xiular cançons
millor que no el noi de casa
que ja fa dos anys que té
mestre de cant a les tardes.

Jo, canta que cantaràs,
sento que el cor se m'eixampla;
per a un bell concert, només
caldría obrir-me la gàbia.

LA PUÇA

-Ben mirat, la història meua
és saltar
sense treva
on millor pugui xuclar
segons el meu cor desitja;
ací com a tot arreu,
coll de camisa m'atreu
o el capdamunt d'una mitja.
Els ulls de poll i els bigotis
volen fer d'aturadors;
però sempre a lloc carnós
arribo, d'amagatotis.
I tinc per dia de pega
el que abunda en rampelluts:
gent que s'ensabona i frega.
Flaire de sabó em carrega;
Hi ha més substància en els bruts.

